

Kursplan

Svenska med didaktisk inriktning III, gymnasiet 30 högskolepoäng, Grundnivå

Swedish for Teacher Students III, Upper Secondary School 30 Credits*, First Cycle

Lärandemål

Kursens övergripande mål är att den studerande utvecklar fördjupade kunskaper i skolämnet svenska.

Delkurser

1. Nordens språkliga historia och nutid, 7,5 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande utvecklar kunskaper om villkor för språkförändring över tid, om svenskans uppkomst som en del av den nordgermanska språkgrenen och om svenskans utveckling från vikingatid till idag som talspråk och skriftspråk.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för olika teoretiska perspektiv på språkförändring över tid och språkpolitik
- redogöra för grundläggande drag i det svenska språkets historia
- redogöra översiktligt för språksituationen i Norden idag genom att förklara likheter och skillnader mellan språken i termer av språksläktskap, språkutveckling (novationer, språkkontakt, spridningsmönster) och språkpolitik
- visa förmåga att analysera historiska svenska texter ur ett språkförändringsperspektiv och nutida texter på övriga nordiska språk ur ett komparativt perspektiv samt dra relevanta slutsatser av analysen
- visa förmåga att förstå norska och danska i skrift och i icke-dialektalt tal, hantera risker för missförstånd samt diskutera möjligheterna till internordisk kommunikation
- reflektera över hur ämneskunskaper i svensk språkhistoria och språken i Norden kan omsättas i praktisk undervisning på gymnasienivå.

2. Romanens framväxt, 7,5 högskolepoäng

Det övergripande målet med delkursen är att den studerande utvecklar kunskaper om romankonstens utveckling från 1600-talet till våra dagar, både vad gäller form och

innehåll, och dess samspel med det framväxande borgerliga samhället. Väsentligt är också att den studerande reflekterar kring hur romanläsning kan användas i gymnasieskolan.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för huvuddragen i romankonstens utveckling från 1600-talet till våra dagar
- tillämpa grundläggande narrativa begrepp och teorier på romangenren
- relatera romanens nya litterära uttryckssätt till förändringar i det framväxande borgerliga samhället
- göra självständiga litterära iakttagelser och kunna argumentera för dessa utifrån vedertagen litteraturvetenskaplig begreppsbyggnad
- reflektera över romanens didaktiska roll och funktion i svenskundervisningen i gymnasieskolan
- självständigt resonera kring litteraturvetenskapliga problem.

3. Texter, stil och samtal ur språkvetenskapligt perspektiv, 7,5 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande utvecklar kunskaper om olika sätt att analysera skrivet och talat språk.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- analysera en text utifrån grammatiska och stilistiska kategorier och beskriva dess utmärkande drag
- identifiera karaktäristiska skillnader mellan olika slags texter och visa förståelse för varför texter skiljer sig åt på ett systematiskt sätt
- transkribera och analysera autentiska samtal
- på ett systematiskt sätt beskriva hur talspråk och skriftspråk kan skilja sig från varandra och visa förståelse för varför dessa modaliteter kräver olika analysmodeller
- beskriva hur språkproduktion påverkas av kontexten
- resonera om hur begreppet text kan förstås och argumentera för svenskämnesdidaktiskt relevanta definitioner av begreppet
- relatera kursinnehållet till gymnasieskolans ämnesplaner och till de nationella proven i svenska
- tala och skriva i enlighet med de normer som finns för talad och skriven svenska och på ett sådant sätt att innehållet klart framgår i den givna situationen.

4. Orientering i litteraturvetenskapliga teorier, analysmetoder och perspektiv, 7,5 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande utvecklar fördjupade kunskaper om litteraturvetenskapliga teorier, analysmetoder och perspektiv.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- kritiskt diskutera litteraturvetenskapliga teorier, analysmetoder och perspektiv i ett historiskt perspektiv
- utifrån litteraturvetenskapliga teorier redovisa litterära iakttagelser i tal och skrift samt visa förmåga att kritiskt och självständigt reflektera över texter från olika genrer och epoker
- bedöma och värdera olika typer av litteraturvetenskaplig argumentation
- tillämpa skilda litteraturvetenskapliga analysmetoder och perspektiv i samband med tolkning av texter
- visa förståelse för hur studier och tillämpning av litteraturteori kan relateras till gymnasieskolans styrdokument i allmänhet och användas i svenskundervisningen i synnerhet.

Innehåll

Kursen innehåller fyra delkurser, varav de två första huvudsakligen har ett historiskt perspektiv medan det i de andra två mer är teorier och analysmetoder som står i fokus. Den första delkursen är språkvetenskaplig, om svenskans historiska perspektiv och språksläktskap, medan den andra är litteraturvetenskaplig, om hur romangenren växt fram. Den tredje är sedan språkvetenskaplig, om stilistik, textanalys och samtalsanalys. Den fjärde delkursen är slutligen litteraturvetenskaplig, om litteraturvetenskapliga teorier, analysmetoder och perspektiv.

Delkurser

1. Nordens språkliga historia och nutid, 7,5 högskolepoäng

I delkursen studeras språklig förändring över tid i ett nordiskt perspektiv med särskilt fokus på svenskans utveckling. Delkursen landar i en kartläggning av språksituationen i Norden idag. De övergripande utvecklingslinjerna i svensk språkhistoria illustreras genom analys av svenska texter från vikingatid till nutid med avseende på fonologi, grammatik, ordförråd och genrer. Det svenska språkets särdrag kopplas till olika teorier om språklig förändring genom ett komparativt studium av nutida talade och skrivna texter på övriga nordiska språk. Speciellt intresse ägnas dialekterna, uppkomsten av standardspråk och språkpolitiska ideologier. Avslutningsvis reflekteras kring den språkliga situation som råder i Norden idag vad gäller officiella språk, minoritetsspråk, internordisk språkförståelse och språkliga attityder. Kontinuerligt diskuteras hur kursinnehållet kan omsättas i praktisk undervisning på gymnasienivå.

2. Romanens framväxt, 7,5 högskolepoäng

I delkursen studeras romanens framväxt och utveckling i ett huvudsakligen europeiskt perspektiv. Den nya litteraturformen och dess uttrycksmedel sätts i samband med förändringar i det framväxande borgerliga samhället. Bland annat studeras romanens progression från relativt enkel underhållning med lågt anseende, över dess förmåga att rymma realistiska samhällsskildringar och politisk kritik, och vidare till genrens allt större komplexitet och fördjupade kapacitet att gestalta både yttre och inre liv, och att på ett alltmer avancerat sätt förmedla detsamma till samtidens läsare. Kontinuerligt diskuteras hur kursinnehållet kan omsättas i praktisk undervisning på gymnasienivå.

3. Texter, stil och samtal ur språkvetenskapligt perspektiv, 7,5 högskolepoäng

I delkursen studeras hur texter och samtal kan analyseras och beskrivas på olika systematiska sätt. Kontextens betydelse och andra orsaker till att olika texter skiljer sig åt diskuteras, liksom den övergripande skillnaden mellan tal- och skriftspråk. Även intertextualitet och multimodalitet berörs, liksom olika aspekter kring bedömning av texter. Därtill problematiseras begreppet text och sätts in i ett svenskämnesdidaktiskt sammanhang.

4. Orientering i litteraturvetenskapliga teorier, analysmetoder och perspektiv, 7,5 högskolepoäng

I delkursen studeras litteraturvetenskapliga analysmetoder och perspektiv samt ett urval litteraturvetenskapliga teorier i historisk belysning. Dessa sätts också in i ett didaktiskt perspektiv. I delkursen diskuteras också hur litteraturvetenskaplig argumentation kan värderas och den studerande övas i att kritiskt reflektera över texter från olika genrer och epoker. Även litteratursociologiska perspektiv uppmärksammas.

Examinationsformer

Delkurs 1 examineras genom aktivt deltagande i seminarier samt genom skriftliga inlämningsuppgifter och en muntlig redovisning.

Delkurs 2 examineras genom aktivt deltagande i seminarier samt genom skriftliga inlämningsuppgifter och en skriftlig hemtentamen.

Delkurs 3 examineras genom aktivt deltagande i seminarier samt genom skriftliga inlämningsuppgifter och en muntlig redovisning.

Delkurs 4 examineras genom aktivt deltagande i seminarier samt genom skriftliga inlämningsuppgifter och en skriftlig hemtentamen.

Arbetsformer

Kursens arbetsformer är föreläsningar samt obligatoriska seminarier.

Betyg

Som betygsskala används U–VG.

För att erhålla Väl Godkänd på hela kursen krävs Väl Godkänd på minst 22,5 hp.

Betygsrapportering:

Modul 1: Nordens språkliga historia och nutid - 7,5 hp

Modul 2: Romanens framväxt - 7,5 hp

Modul 3: Texter, stil och samtal ur språkvetenskapligt perspektiv – 7,5 hp

Modul 4: Orientering i litteraturvetenskapliga teorier, analysmetoder och perspektiv – 7,5 hp

Förkunskapskrav

Svenska med didaktisk inriktning I, 30 hp och Svenska med didaktisk inriktning II, 30 hp, varav minst 15 hp godkända vid registrering, eller motsvarande kunskaper.

Övrigt

För nätbaserade kurser ingår en obligatorisk träff om 2-3 dagar på campus.

I kursen ingår även en fältstudie vid en grund- eller gymnasieskola.

Learning Outcomes

The overall aim of the course is that students develop in-depth knowledge of the school subject Swedish.

1. Scandinavia's Linguistic History and Present

The overall objective of this module is for students to develop knowledge about the conditions that led to language change over time, about the emergence of Swedish as part of the North-Germanic language group and about its development from the Viking Age to the present day as both a spoken and a written language.

On completion of the module, students shall be able to:

- describe different theoretical perspectives on language change over time as well as language policy
- describe the fundamental features of the history of Swedish
- describe in general terms the language situation in the Nordic region today by explaining the similarities and differences between languages in terms of linguistic similarities, language development (innovations, language contact, migration patterns) and language policy
- demonstrate the ability to analyse historical Swedish texts from a language change perspective and contemporary texts in other Nordic languages from a comparative perspective, and draw relevant conclusions from the analysis
- demonstrate the ability to understand Norwegian and Danish in writing and in non-dialectal speech, deal with the risks of misunderstanding and discuss the

- opportunities for inter-Nordic communication
- reflect on how knowledge of the history of Swedish and languages in the Nordic countries can be put into practice when teaching at upper secondary school.

2. The Emergence of the Novel

The overall objective of this module is for students to develop knowledge about the development of the novel from the 1600s to the present day in terms of both form and content, and its interplay with emerging bourgeois society. It is also essential that students reflect on how the reading of novels can be used in upper secondary school.

On completion of the module, students shall be able to:

- describe the main features of the development of the novel as an art form from the 1600s to the present day
- apply basic narrative concepts and theories on the genre of the novel
- relate the new literary expression of the novel to changes in emerging bourgeois society
- make independent literary observations and be able to argue for them based on established literary conceptualisation
- reflect on the didactical role and function of the novel when teaching Swedish at upper secondary school
- independently discuss problems in comparative literature.

3. Texts, Style and Conversations from a Linguistic Perspective

The overall objective of the module is that students develop knowledge of different ways of analysing written and spoken language.

On completion of the module, students shall be able to:

- analyse a text based on grammatical and stylistic categories and describe its characteristic features
- identify characteristic differences between different kinds of texts and show an understanding of why texts differ in a systematic way
- transcribe and analyse authentic conversations
- describe in a systematic way how spoken language and written language can differ from each other and show an understanding of why these modalities require different models of analysis
- describe how language production is affected by the context
- discuss how the concept of text can be understood, and argue for didactically relevant definitions of the concept in the subject of Swedish
- relate course content to the upper secondary school's subject plans and to the national exams in Swedish

- speak and write in accordance with the norms that exist for spoken and written Swedish, and in such a way that the meaning is clear in the given context.

4. Orientation in Literary Theories, Methods of Analysis and Perspectives

The overall objective of the module is for students to develop in-depth knowledge of literary theories, methods of analysis and perspectives.

On completion of the module, students shall be able to:

- critically discuss literary theories, methods of analysis and perspectives in a historical perspective
- based on literary theories, present literary observations in speech and writing, and demonstrate the ability to critically and independently reflect on texts from different genres and epochs
- assess and evaluate different types of literary argumentation
- apply different literary methods of analysis and perspectives when interpreting texts
- demonstrate understanding of how studies and application of literary theory can be related to the upper secondary school's governing documents in general and be used when teaching Swedish in particular.

Ämnestillhörighet:

Svenska

Ämnesgrupp:

Svenska/Nordiska Språk

Utbildningsområde:

Humanistiska området, 75%

Undervisningsområdet, 25%

Fördjupningsbeteckning:

G2F

Fastställd:

Fastställd 2019-03-11

Kursplanen gäller fr.o.m. 2019-03-11